

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

45. An si quis intra tempus à lubilæo præscriptum confiteatur, & ante
consequutionem Indulgentiæ incidat in aliud peccatum, teneatur iterum
confiteri? Et quid si oblitus fuerit alicuius peccati, an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

propria culpa, lucretur Iubilæum, si cætera opera in-
iuncta perficiat, & conteratur. Probat: in tali casu
confessionis præscriptio se habet ad modum præcepti.
Ergo non obligat in casu, in quo fiat impossibilis, sicut
nec obligat præceptum.

2. Dies necessariam esse confessionem ob com-
munionem, sine qua quantumvis contritus non po-
test ad illam accedere, cum hic casus non sit ex illis,
qui excusant à præmittenda confessione, quando pro
lucrandâ Indulgentiâ requiritur communicatio. Deinde
neque in hoc casu locum habet, quia sicut damnum
notabile tam spirituale, quam temporale excusat, ut
possit quis accedere ad Eucharistiâ absque præmissa
confessione, quando non potest præmittere; ita etiam
omissio lucri notabilis præsertim spiritualis, quale ob-
tinetur per Indulgentiâ; nam damnum, & amissio lu-
cri æquiparantur. Ita ille.

3. Sed negatiuam sententiam sustinet Bartholo-
mæus à Sancto Fausto leg. 4. de Iubil. extraor. q. 41.
& Pater Bardi in select. lib. 5. quæst. 3. num. 17. quia licet
varie assignentur causæ, ob quas cum sola contri-
tione possit quis communicare absque eò quod sacra-
mentali-ter absoluat, inter causas tamen non appo-
nunt Auctores hanc quæ est consequi Indulgentiâ,
neque tradunt regulam vniuersalem, sub qua conti-
nuitur acquisitio Indulgentiæ; admitto tamen cum
prædictis Auctoribus id fieri posse ad scandalum vi-
tandum in tali enim casu erit omnino licitum Eucha-
ristiâ sumere sine præuia confessione non solum ad
Indulgentiâ obtinendam, verum etiam absolute nul-
la posita Indulgentiâ, sed hoc est per accidens ex iure
naturali dicente scandalum esse videndum. Addo
etiam non posse mentem Pontificis eam esse, quam
sibi præstident Auctores primæ sententiæ, quia præ-
ceptum de præmittenda confessione mortalium ante
sumptionem Eucharistiæ, iuxta communem ferè sen-
tentiam est de iure Diuino, & non Ecclesiastico; at-
que adeò in illo non habet locum humana dispensatio,
& ommissio confessionis interdum præmittitur non
vi alicuius dispensationis, sed interpretationis iuris
Diuini non obligantis in quibusdam circumstantiis,
quas Doctores enumerant in tractatu de Eucharistiâ;
proinde nunquam audiuius aut legimus in hoc præ-
cepto aliquem dispensatum fuisse à Pontifice. Ex hac
doctrina patet, quia ratione sit reiicienda responsio,
quam ad hoc argumentum tradit Pasqualigus nu-
mero 4. ait enim amissionem lucri spiritualis nota-
bilis, quale obtinetur per Indulgentiâ, excusare,
sicuti excusat damnum notabile tam spirituale, quam
temporale; nam in iure ista duo æquiparantur, pa-
tet, inquam, quia ratione sit reiicienda; primo,
quia, ut dixi, inter causas excusantes à confessione;
Doctores nullam faciunt mentionem de utilitate In-
dulgentiæ, secundo, quia lucrum hoc spirituale,
quoniam sit magnum, cum facili negotio haberi possit
aliis mediis, idcirco illud amittere per tale determina-
tum medium; nempe per Iubilæum, non videtur
res magni momenti; passim enim se offerunt me-
dia lucrandi Indulgentiâ plenariâ, videlicet mediis
gratis benedictis, visitatione Ecclesiârum, quibus
concessæ sunt similes Indulgentiæ, &c. Hæc omnia
Bardi.

4. Et quidem contra doctum, & amicissimum Pa-
trem Pasqualigum suæ sententiæ adherere non pos-
sum stante auctoritate Concilij Tridentini sess. 13. c. 7.
ubi fuerit prohibetur, ne vllus peccati conscius ab-
sque præmissa confessione sacramentali ad Eucha-
ristiâ accedere debeat, quod, ut ego alibi probaui, in-
telligitur etiam de aliquo peccato oblito, quod in men-
tem venit post factam confessionem in ordine ad
communicandum.

5. Sed quid dicendum, si quis ritè sit confessus, &

Tom. IV.

communione sacram receperit, si antequam lucre-
tur Iubilæum, labatur in nouum peccatum mortale,
vtrum teneatur iterum confiteri? Affirmatiuam sen-
tentiam tuetur Amicus in *Curs. Theolog. tom. 8. dis-
putat. 20. section. 8. numero 247.* vbi sic ait: Du-
bitari potest, an cum in Iubilæo exigitur confessio, si
post confessionem homo mortaliter peccet, ad Indul-
gentiâ lucrândam sufficiat contritio absque noua
confessione? Negat Suarez, mouetur, quia talis
confessio debet esse de omnibus mortalibus vsque
ad tempus Indulgentiæ commissis; nam illa refertur
ad tempus ipsum Indulgentiæ; ergo comprehendit
omnia mortalia vsque ad tempus Indulgentiæ commis-
sa. Ex quo inferit, quod si quis post confessionem, ante-
quam Indulgentiâ lucretur, recordetur aliquod
peccatum oblitum teneri ad illud confitendum; alio-
quin Indulgentiâ non lucrabitur, secus si non recor-
detur; quia tunc tale peccatum non impedit effectum
Indulgentiæ, etiamsi Pontifex expresse requirat con-
fessionem omnium peccatorum: quia intelligitur
requirere confessionem omnium peccatorum humano
modo integram. Quæ sententia non solum est tutior,
& in praxi adhibenda, sed etiam probabilior, præser-
tim cum exigitur confessio omnium peccatorum. Ita
Amicus.

6. Sed mihi magis placet opinio negatiua; quam
docet Castrus Palauus *tom. 4. disp. 24. punct. 9. num. 25.*
eo quod peccatum oblitum in confessione legitime
facta remissum sit virtute gratiæ per Sacramentum
communicatæ; ac proinde securitatem Indulgentiæ
nullatenus impedire potest: confessio autem exoptula-
tur omnium peccatorum quæ fuerint ante indulgen-
tiâ commissâ, quæque virtute sacramenti saltem vir-
tualiter remissa non fuerint, secus de remissis directè
vel indirectè.

7. Nota hic obiter, quod quis per confessionem sa-
critelegam non sequitur Iubilæum quicquid in mente
aliorum alibi dixerim, quia Pontifex requirit confes-
sionem, ut tollatur impedimentum, ad hoc ut acquirat
indulgentiâ: at per confessionem inualidam non
tollitur impedimentum, nempe peccatum mortale,
proinde non obtinetur Iubilæum.

8. Secus autem per sumptionem Eucharistiæ in-
dignam, nam si quis sacrilegè communicauit, non
teneatur. Et ducor à pari: sicut enim adimplens alia opera
iniuncta, quamvis sit in peccato mortali, nihilominus
satisfacit oneri iniuncto, ita etiam & communicans,
dum manet in peccato satisfacit impositioni huius
operis; Verum si communicatio sit vltimum opus ex in-
iunctis non poterit ita communicans in eo momento
lucrari indulgentiâ: non ex eo quod opus non sit
factum in gratia, sed quia ad acquirendam Indulgen-
tiâ requiritur in acquirentem status gratiæ, & amicitie
Dei.

9. Et ita ego olim docui contra Pasqualigum, quem
etiam nouissimè refellit Bardi *vbi supra, quæst. 3. num. 3.*
respondens ad omnia eius argumenta; non nego tamen
eius sententiam esse probabilem quam etiam tuetur
Amicus in *cur. theol. tom. 8. d. 21. sect. 5. num. 123.* id quod
constanter assero est, ipsum non bene, & parum mo-
destè dixisse (quod etiam obseruat Bardi) opinionem
contrariam auctoritate Doctorem, & efficaci ratione
unitam esse improbabilem.

RESOL. XLV.

An si quis intra tempus à Iubilæo præscriptum, confiteatur
& ante consequutionem Indulgentiæ incidat in aliud
peccatum teneatur iterum confiteri?

Et quid, si oblitus fuerit alicuius peccati, an requiratur
ut illud confiteatur intra tempus Indulgentiarum?

Idem

Et pro con-
sento in hoc
Sed quid,
in Ref. seq.
& inf. in Ref.
54. §. Nota-
dum, est
etiam.

Sup. hoc in
Ref. & §. not.
præteritæ.

Alibi inf. in
Ref. 54. §. 2.
ad med. à
verf. Dubi-
tatis, &c.

Sup. hoc in
Resol. not.
præteritæ.
Et sup. con-
tento, à lin. 3.
huius §. sup.
in tr. 3. Ref.
2. propè fin.
verf. Vide.

Docuit in
Ref. quæ hic
est inf. 54. &
in aliis eius
primæ notæ.

N A
nia
II. IV. V
III

Idem dicendum est, si ex causa inculpate peccatum aliquod omisit in confessione. Ex p. 5. tr. 12. Ref. 1.

^{Sup. conten-} ^{to in hac} ^{Ref. inf. in} ^{Ref. 54. cur-} ^{sim in §.} ^{Notandum} ^{est etiam, &} ^{sup. in Ref.} ^{præterea, §.} ^{Sed quid.} **§. 1.** **C**ausa potest in praxi sæpius, accidere, v. g. præscribitur confessio intra hebdomadam, confessio est quis die Veneris, sed ante absolutum Sabbathum, in quo obtinetur indulgentia, peccat lethaliter, tenebitur iterum confiteri & affirmatiuam sententiam tenet Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 54. sect. 3. num. 7. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 26. diff. 11. num. 2. Filiucius tom. 1. tr. 8. cap. 6. n. 187. & Sanctarellus de Iubilæo, cap. 14. dub. 4.

2. Sed illam non approbat Iacobus Granadus in 3. part. de Sacrament. contr. 12. tract. 5. disp. 4. n. 8. quia tenet indulgentiam solum præscribit confessionem, cum autem ea non sit necessario facienda in ultimo tempore Iubilæi, sed posset fieri ante dies aliquot, non est cur nouum onus alterius confessionis imponatur, quia sine illo impletur sufficienter conditio requisita in tenore Indulgentiæ; & aliunde per contritionem liberari potest à peccato lethali denuò commisso, vt ita recuperet statum gratiæ, sine quo Indulgentiæ effectus non percipitur. Imò licet tempore primæ confessionis oblitus fuerit aliquod lethale peccatum, non videtur obligandus ad illius confessionem intra tempus Iubilæi, nisi forte Eucharistiam nondum suscepisset quia ipse nullo modo tenetur infra tempus confiteri, aliunde verò iam confessus est, & consecutus gratiam, quæ ad consequentem Indulgentiam requiritur. Ita Granadus, & nouissimè Ioan. Præpositus in 3. part. D. Thom. quest. 14. de indulgent. dub. 10. num. 84. vbi sic ait. Videtur dicendum cum qui ad effectum Indulgentiarum legitime est confessus, si postea peccet, posse per contritionem disponi ad Indulgentias promerendas. Item non requiri vt oblitus alicuius peccati illud confiteatur intra tempus Indulgentiarum. Idem dicendum si quis ex causa inculpate peccatum aliquod omittat in confessione, etiam si in forma dicatur, Confiteatur omnia peccata, quia illo modo loquendi solum designatur quòd ad effectum Indulgentiæ consequendum, confessio legitima requiritur. Hæc Ioannes Præpositus, cui etiam adde Nugnum, in addit. ad 3. partem questio. 23. articulo. 3. dubio. 4. & huic sententiæ ego adhareo.

RESOL. XLVI.

Quis consequens est Iubilæum, non tamen est confessus quia peccati mortalis sibi conscius non erat, queritur, an transacto Iubilæo à peccatis reseruatis ante illud commissis, & oblitus absolui possit, & vota commutari?

Et in supra dicto casu, an Confessarius possit vota commutare, tamen si penitens Iubilæi tempore votum fecerit, & noluerit dispensationem petere, an transacto tempore Iubilæi possit Confessarius hoc votum commutare?

Et si aliquis tempore Iubilæi non habuit copiam Confessarii, & contritus sacram Eucharistiam sumpsit & omnia pro lucrando Iubilæo perfecit, an possit absolui à reseruatis transacto tempore Iubilæi?

Et quid dicendum, v. g. ne manifestet complicitatem, vel ex alia iusta causa in confessione Iubilæi non manifestauit peccatum reseruatam, an postea, transacto Iubilæo, possit de tali peccato à quocumque confessorio absolutionem obtinere? Ex part. 3. tractat. 4. Refol. 149. alias 150.

^{Sup. hoc inf.} ^{in Ref. 62. §.} ^{vt. cursum} ^{ad med. vers.} **§. 1.** **N**egatiuè respondeo, quia non fuit vllò modo ablata reseruatio, cum nulla absolutio peccatorum data fuerit; non enim Iubilæum tollit

iplo facto reseruationem, sed tantum confert facultatem Confessorio electo illam auferendi media absolute solutione, quæ in casu nostro non est data. Ergo, &c. & ita docet Sanchez de mar. tom. 3. lib. 8. disp. 15. n. 21. Henríquez lib. 6. cap. 16. num. 6. Suarez tom. 4. disp. 4. sect. 4. n. 9. & 24. Floronus de cas. reseru. p. 1. cap. 6. §. 4. n. 3. Pottel. in addit. ad dubia Reg. ver. Iubil. sum. num. 19. & alij.

2. Verum opinionem contrariam tenet amicissimus, & doctus Sanctarellus de Iubilæo cap. 13. dub. 2. quia in rigore loquendo, cum ad Iubilæum obtinendum confessio præcipitur, is qui nullius peccati mortalis conscius est, ad confitenda peccata venialia non tenetur licet vniciquæ operæpretium esset præferim, tunc temporis, de peccatis venialibus confiteri. Verum cum præfatus, quidquid ad Iubilæum erat necessarium perfecit, iam Iubilæum lucratus est, & priuilegium, vt ab omnibus casibus reseruatis absoluitur, atque in votis reseruatis dispensetur, sibi vindicauit, quia confessio à tali homine non requiritur, & cum priuilegium à prædictis casibus, & votis absoluedi ad tempus Iubilæi non restringatur, penitens etiam elapso Iubilæo, priuilegio sibi parto gaudere potest.

3. Ex his patet responsio ad argumentum contrariæ sententiæ. Nam dicendum est illa peccata esse adhuc reseruata, quia neque directè neque indirectè absoluta fuerunt, sed, quia talis fecit omnia opera necessaria ad lucrandum Iubilæum, & de facto illud lucratus est, ideo obtinuit priuilegium, vt à casibus reseruatis absoluitur, quod priuilegium ad tempus Iubilæi restringendum esse negamus, & ideo illo transacto potest à quocumque Confessorio virtute illius priuilegij, & consequente Iubilæi obtenti absolutionem à peccatis reseruatis obtinere, sicuti ex opinione ipsius Sanchez in summa tom. 1. lib. 4. cap. 54. num. 40. & aliorum. Confessarius potest vota commutare, tamen penitens Iubilæi tempore votum fecerit, & noluerit petere dispensationem: quia cum præfatus omnia ad Iubilæum consequendum requisita præstiterit, iam priuilegium vt sibi vota ante Iubilæum emissa secum dispensari possit, acquisiuit, quod priuilegium ad Iubilæi tempus non est limitatum, quapropter transacto prædicto tempore, parto priuilegio vt ipse omnino dicendum est. Sed hoc accidit in casu nostro. Ergo, &c.

4. Itaque opinio Sanctarelli est probabilis; licet contrariam nouissimè teneat Faustus de Iubilæo lib. 4. q. 134. sed cum Sanctarello consentit Alphonsus de Leone tract. de Iubilæo p. 1. q. 17. num. 197. vbi etiam notat cum Zanardo in direct. confess. p. 1. de Sacram. Paris. cap. 2. q. 20. quod si aliquis tempore Iubilæi non habuit copiam Confessarii, & contritus sacram Eucharistiam sumpsit, & omnia pro lucrando Iubilæo perfecit, potest absolui à reseruatis transacto tempore Iubilæi quia cum Iubilæum adeptus sit, obtinuit iam priuilegium, vt absolui possit à reseruatis.

5. Notandum est etiam hîc à fortiori, quòd quando quis in confessione Iubilæi non manifestauit peccatum reseruatam, ne v. g. manifestaret complicitatem vel ex alia iusta causa, postea transacto Iubilæo potest de tali peccato à quocumque Confessorio absolutionem obtinere, quia in tali casu peccatum illud habetur, vnde indirectè fuit illius reseruatio ablata, & ita docet Homobonus in exam. Eccl. part. 1. tract. 5. cap. 6. q. 38. & alij.

RESOL. XLVII.

An peccata venialia sint confitenda, quando requiritur confessio ad Iubilæum lucrandum? Ex quo inferitur, an qui caret mortalibus, & venialia tan-